

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopisi se ne vra-
ajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 23. februarja 1899.

Tečaj XXXIII.

Kako gospoda v Gradcu z našim denarjem delajo.

Dačno knjižico poznaš dobro; v njej sta dve strani, ki ti marsikatero noč ne dasta spati, ki ti zagrenita marsikateri grizljaj: to sta leva stran za dolg in desna za vplačevanje. Na prvi je natanko razporejeno, iz katerih dolžnosti sestoji tvoj dolg, in tam tudi najdeš, da se tirjajo od tebe takozvani deželni prikladki. Ta denar teče v Gradec, in od tam se z njim oskrbujejo deželne potrebe, to so tiste, katerih nima na skrbi niti država, niti okraj, niti občina.

Nekatere deželne naprave imajo se vzdržavati popolnoma iz deželnih prikladkov, druge zopet kakor na pr. vinarska šola, ohranjujejo se deloma same ter dobavljajo le prispevke, zopet drugim iz deželnih prikladkov ni treba niti krajcarja, nekatere imajo še celo prebitke, in končno uživajo tudi mnoge naprave državne, okrajne in občinske podpore. Vendar se pokaže redno vsako leto primanjkljaj, in ta-le se pokriva z deželnimi prikladki. Že delj časa znaša ta primanjkljaj pri nas na Štajarskem vsako leto dobre 3 milijone, od katerih pride torej ravno dober milijon na nas Slovence.

Državna zbornica je zaključena in kmalu se bo otvorila deželna. Zato je celo naravno, da nam baš sedaj stopajo v glavo deželne skrbi, rekše misli, kako gospoda v Gradcu z našim denarjem ravna. Kaj nam daja nemška gospoda za vsakoletni milijon, ki smo ga dosedaj, dasi hudo težko spravljali, vendar vestno plačevali? Ali uživamo za dolžnost

tudi pravico, kakor nam gre? Ali postopa nemška gospoda v Gradcu z nami Slovenci tako, kakor pošten človek, ki spoštuje verske in državne zakone?

Na to vprašanje si lahko kolikor toliko odgovori sicer vsak sam na podlagi lastnega opazovanja, tudi je že «Slov. Gospodar» večkrat povzdignil očitajoči glas proti Gradcu, ali najboljši odgovor, od katerega najnatančnejši sovražni poznavalec naših razmer ne more odskrniti niti betvice, nam ponuja štajarskega deželnega zaklada proračun, katerega izdaja nemška gospoda v Gradcu sama. Za leto 1899. proračuna še nimamo v roki, ali to ne de toliko, kajti velike razlike med proračuni zadnjih let ni, vendar rastejo potrebščine od leta do leta za nekoliko, z njimi torej tudi primanjkljaj in naša tretjina, kojo imamo za pokritje tega primanjkljaja prispevati.

Služiti nam torej mora proračun za preteklo leto. Ali pretresti vsega od konca do kraja, bilo bi za jedn list «Slov. Gospodarja» preobširno; zato bomo navedli le to in ono. Če ne moremo izčrpati vsega proračuna, sme nam graška gospoda le biti hvaležna, kajti pokazalo se bode le pravičnejšo nego v resnici je. Opomniti še imamo, da bomo navajali svote, kakor jih je predložil deželni odbor.

Za deželno upravo je bilo primanjkljaja 237.197 gld., nas Slovence tičočega gold. 79.066. Ta svota se rabi za plačo deželnega glavarja, 6 deželnih odbornikov, čez 100 uradnikov raznih činov, nekaterih drugih služočih oseb in za pisarniške potrebščine.

Deželni glavar, ki vleče najvišjo plačo, je naš ljuti sovražnik, namestnik njegov, ki je Slovenec, ne dobiva nič, niti krajcarja; izmed deželnih odbornikov, kojih bi morala biti Slovencev dva, imamo sedaj po hudem boju le jednega našega in v velikem krdelu uradnikov in drugih oseb je Slovenec le kak portir ali pisač, in še med uradniki nižje vrste je naš človek bela vrana.

Za ceste in železnice je primanjkljaja 153.140 gld., od kojih gre na okrajne ceste 1. razreda 96.000. Nemci so namreč kaj pametni; po svoji zemlji imajo vse polno takih cest, za katere plačuje vsa dežela, mi Slovence pa si naj do malih izjem svoje ceste vzdržujemo sami. Od naše tretjine 51.47 gld. torej nimamo mnogo. Sicer mislimo o tej stvari še kedaj natančneje govoriti.

Za regulacije rek je primanjkljaja gld. 68.560 nas tičočega 22.853 gld. ali vsak izmed nas vidi, da so naše slovenske reke tega denarja le bore malo okusile. Po nemških tleh je malone vsaki rečici tok ukazano po zidani strugi, da je kmet obvarovan škode; pri nas pa smejo Drava in Pesnica in Ščavnica in Dravinja in Sotla in še druge po njivah in travnikih hruti, da kmet v obupnosti vije roke in gladu umira. Kdor tega ne veruje, naj gre ob Sotlo; tamkaj je kmet zaradi večnih vodnih nezgod tako obupan, da ga ni moči utolažiti; da, vsled neprestane bede in žalosti je že nekako otopel; kdor je tak obraz videl enkrat, nikdar več ga ne pozabi.

Pod točko «ustanove in štipendiji v svrhu izobrazbe» čitamo, da se podpirajo učenci

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

2. Lissa; Pelagoza; Korfú; Ahilejon.

Naš parnik je nalašč tako vozil, da smo prve 3 dni na levo (proti vzhodu) še vedno videli suho zemljo, in to je bilo za nas dobro in podučljivo, ker smo lahko spoznavali dalmatinske otoke, gledali visoke albanske gore in občudovali bliščeče se grške snežnike. Zjutraj 14. aprila peljali smo se mimo otoka Vis (Lissa), kjer je l. 1866 admiral Tegetthoff sijajno premagal laško mornarico; vsled te zmage slovi Tegetthoff in njegovo rojstno mesto Maribor po celi Avstriji in v naši c. kr. mornarici še dandanes posebno čislajo tiste vojake ali marinarje, ki so v Mariboru ali njegovi okolici doma. Nekaj ur pozneje prikazal se je zadnji avstrijski otok Pelagoza, ki štrli kakor velika pečina iz morja in potem — srečno Avstrija! za 5 tednov; 2 dni pozneje so zares nekteri na ladiji vskliknili: adio Evropa! Bog ve, ali še te kedaj zopet vidimo!

Drugo jutro približamo se prvemu grškemu otoku Krf (Korfú) in se tudi pri mestu istega imena vstavimo in izkrcamo; sicer se

navadno jeruzalemski romarji na tem otoku ne oglašajo, a mi smo to storili zato, ker je ta otok slovel že v starodavnih časih in drugič, ker se je zadnja leta v Avstriji to ime Korfú silno pogosto pisalo in imenovalo; naša presvitla rajna cesarica Elizabeta si je namreč bila dala postaviti na tem lepem otoku krasen gradič Ahilejon imenovan. Najprej si ogledamo mesto, trdnjavo, cerkve in kraljevi vrt; v trdnjavi in v vojašnici me je zanimalo (kot bivšega vojaka) opazovati grške vojake; bili so večinoma mladi, slabotni fantje, kojim se je ravno menaža delila, in sicer je dobil vsak: par oliv (oljkinega sadja), kos črne kruha in neko našemu čebulu podobno zelenjad; kaj ne? pri tako pičli hrani fantje res ne morejo krepki in korajžni biti; sicer pa menim, da ima grško vojaštvo navadno drugo, boljše hrano; pa ta dan so se morali postiti, ker so tam imeli veliki petek, (kojega smo že doma imeli teden poprej); na straži nimajo puške na rami, ampak spodaj je na tlak, zgoraj pa na roko naslonjena; ako se vojaki po mestu sprehajajo, nimajo nikakega orožja pri sebi in so zato videti precej zanemarjeni ali, kakor bi pri nas rekli, razklobutani.

Po cerkvah je bilo sicer mnogo ljudstva zbranega, pa prave maše nikjer ni bilo in torej tudi naši duhovniki-romarji niso mogli

tukaj maševati, ker tudi v katoliških cerkvah obhajal se je veliki petek; sv. oče so namreč katoličanom na grških otokih dovolili, da Veliko noč obhajajo isti dan kakor krivoverci, in zares! dva dni pozneje smo obhajali drugokrat Veliko noč, ker se je nahajal na ladiji romar-župnik slovanskega obreda (Malorus iz Galicije), ki je nas Slovence posebej povabil, da smo se z njim veselili Gospodovega vstajenja in se pozdravljali z: Kristus voskrese! (Kristus je vstal) in odgovarjali: v istino voskrese! (da, resnično je vstal!) Na mestnem trgu je bil sejem; posebno živahna je bila barantija z ovcami; in pozneje smo zunaj mesta srečevali mnogo kmetov, ki so se domov vračali, pa skoraj poleg vsakega je sedela ž njim vred na vozičku ali pa na osličku — kupljena ovčika, ker v sleherni hiši mora biti velikonočno jagnje; seveda potem tam nimajo blagoslovljene svinjetine za vuzem; torej drugi kraji, druge šege.

Ko se pa po kraljevem vrtu sprehajamo, pridruži se nam neka gosposka ženska, ki kar začne razburjeno govoriti o žalosti, koje je že mnogo na tem otoku doživela in pa o sreči, ki jo danes išče, kakor se ji zdi. Kaj mislite, kaj je bilo tej revji tako pri srcu? K sv. spovedi že več let ni mogla iti, ker je bila Nemka, na Krfu se pa le grško ali laško govori; ne morem popisati, kako srečna in

na meščanskih šolah z 1200 gld. — slovenske meščanske šole pa ni niti jedne —, da uživajo podpore: neko nemško bralno društvo, društvo nemških Štajercev na Dunaju, nemški «Studentenheim» v Celju, društvo «Südmark» torej društva, ki so nam sovražna in ki namenoma delujejo na naš pogin. Zopet druga društva, od kojih Slovenci nimamo niti toliko koristi, kar bi za nohet djal, dobivajo znatne letne doneske; vsota znaša mnogo tisoč.

Nadalje naj imenujemo deželni srednji šoli; veliko realko v Gradcu in veliki gimnazij v Ljubnem s svoto 20.638 gld.; naša tretjina znaša 6879 gld., in kaj imamo za ta denar?

Največji primanjkljaj pa je seveda za meščanske in ljudske šole: 1.315.836 gld., nas tičoč 438.612 gld. Starejši naši čitatelji se utegnejo še spominjati tistega zanimivega računa, ki je pokazal, da smo leta 1896. za meščanske in ljudske šole Nemcev mi Slovenci plačali 154.903 gld. in da na toliko vržemo Nemcem vsako leto le za njih meščanske in ljudske šole v žrelo. Od našega denarja uporablja se torej za nas le nekaj čez polovico. In ta še gre večidel za to, da se naša deca z nemščino nečloveško trpinči. Deželne meščanske šole imajo Nemci v Judenburgu, v Fürstenfeldu, v Hartbergu, v Radgoni, v Celju, v Gradcu in v Voitsbergu, kje pa mi Slovenci? Ko bi imeli le jedno! Pa je ni.

Za jahalnico, telovadnico in drsalnišče (da se graška gospoda lahko po zimi na ledu zabava) je primanjkljaja 365,3 gld. Res, velikanska svota to ni, ali v letih kaj znaša, in Slovenci od tega nimamo čisto nič, k večjemu prijetno zavest, da si ošabni Nemeč da od nas revnih Slovencev zabavo plačevati.

Poljedelska šola v Grottenhofu in sadjarska v Mariboru kažeta primankljaja gld. 26.359; na nas pride 8786 gld.; obe šoli sta trdo nemški, in znano je, da je druga pred kratkim dobila novega ravnatelja iz Pruskega, dasi je bilo več slovenskih proslincev. To se pravi v obraz pljuvati slovenskemu narodu!

Končati moramo, da nam članek ne postane predolg, dasi litanija tistih svot, ki je Slovenci mečemo skoz okno in Nemcem v malho, še dolgo ni pri kraju. Gotovo je, da Slovenci od tega milijona, ki ga vsako leto plačamo v Gradec, nimamo koristi skoraj nič, pač pa veliko škodo. Če vzememo, da Nemci tri četrtine našega denarja — in to ni preveč — uporabljajo v svoje svrhe, koliko to znaša v letih? Že v dvajsetih 15 milijonov! Kako bi mi prosvetno napredovali, ako bi

imeli vsako leto 1 milijon na razpolago! Na kateri višini bi bila naša ljudska izobrazba, kako bi se lahko gojile znanosti in umetnosti, koliko bi se lahko storilo v povzdigo kmetijstva itd.! Ali to še ni največje zlo, da Nemcem tlako delamo, da njim kakor našim gospodarjem letni davek plačujemo, ampak najhuje je to, da Nemci naš denar uporabljajo v to, da nas uničujejo. Oni delajo namenoma na to, da mi gmotno propadamo, da se sčasoma pogrezujemo v golo beračijo, da smo duševno vedno slabeyši od njih ter da oni postanejo sčasoma naše zemlje gospodarji, mi pa njih hlapci in dekle. In na kar Nemci delujejo, to se jim prej ali slej mora posrečiti; to je tako naravno in neizogibno, da le popolnoma glup, bedast človek more pričakovati druge prihodnosti.

Zato pa kličemo iz globine slovenskega bratskega srca: «Rojaki! Nemudoma proč od Gradca! Nemci naj gospodarijo le s svojim denarjem, naš denar pa naj je na razpolago edino le nam.» Od ust do ust naj se razlega po Slovenskem Štajarju geslo «Proč od Gradca,» poslanci naši pa naj pogumno stopijo temu gibanju na čelo ter ga modro vodijo.

Volitve za okrajni zastop.

Iz Ptujja, dne 22. febr.

Volitve za ptujski okrajni zastop so razpisane. Veliki posestniki volijo v torek dne 28. febr. t. l., kmetske občine pa v soboto dne 4. marca t. l. Volitve bi se morale že lanskega leta vršiti, toda čakalo se je, da se je moglo nekaj kmetskih velikih posestnikov iztrebiti. Odkar obstoji okrajni zastop, ima mesto Ptuj dve volilni skupini za-se, namreč mestno, potem pa še ono trgovcev in obrtnikov, tedaj najmanj 19 zastopnikov od vseh 40, če tudi bi mu po štibri ne šlo niti celih 10! Mestjani pa s to predpravico, katero njim že postava sama daje, še niso zadovoljni.

Pri vsaki novi volitvi si nekteri mestjani prizadevajo, da bi dobili še tretjo skupino, t. j. ono velikega posestva celo, ali vsaj deloma v svoje roke, da bi s pomočjo te dobili večino v okrajnem zastopu! Ker to ne gre na pošten način, skušajo z zvijačo. Slovenske može vseh stanov pred volitvami obrekujejo, obirajo in črnijo; sebe in svoje prijatelje pa hvalijo in povzdignejo, da se kar kadi! Slovenskim volilec izbirajo in priporočujejo celo kandidate; se vé, da take, kateri bi njim pripomogli do večine, ko bi se kmetski volilci pustili zapeljati. Tudi razne ceste in

druge reči ponujajo in obljubujejo slovenskim volilec, ne na stroške mesta, ampak na stroške okraja.

Zakaj pa ti gospodje, če so res tako zavzeti za blagor slov. kmeta, kakor se sedaj hlinijo, ne prepustijo od čistega dobička mestne hranilnice, kateri prihaja po največ od slov. pupilarnega denarja, niti krajcarja okraju, ampak ga porabijo le za mesto? Ali nima okraj vzdrževati vseh cest, od katerih ima mesto Ptuj največ haska? Zakaj se mestjani potegujejo za železnico v Radgono in v Maribor, za potrebne ceste v okraju pa nočejo ničesar dati? Zakaj so se mestjani potegovali za čisto nemško deželno gimnazijo, v kateri ni prostora za slovenske profesorje in sinove kmetskih slov. starišev in niso hoteli ces. kr. nemško-slovenske gimnazije? Tu že Slovenci pomagamo plačevati, ker ste nas privezali, ko ste bili sami gospodarji v okrajnem zastopu, sedaj bi nam radi naložili še večje breme za celo deželno gimnazijo! Vi se štlute, da ste naši prijatelji, ne marate pa podpirati nobenega slov. društva, pač pa nam nasprotna! Ubogemu slov. delavcu ne privoščite pošteno zaslužene plače, slovenskemu učencu in dijaku beraške podpore proti gladi in zimi! Ali je to prijateljstvo? Ali je to kristijansko? Odgovorite nam Vi, ki si kot agitatorji sedaj toliko pete brusite, bodi si, da nosite gospodsko suknjo ali ne!

Volilci veliki posestniki in zastopniki občin! Kakor ste bili dosihdob zvesti veri in narodu, tako ostanite. Vsakemu se ne morejo vse želje izpolniti; marsikaj dobrega in potrebnega pa lahko za okraj ukrenete in izpeljate, ako imate Vi večino v okrajnem zastopu. Bolje je biti gospodar, kakor hlapec, bolje zapovedovati, nego ubogati. Skrbelo se je, da so se po zaupnih možeh izbrali kandidatje iz celega okraja za celi okraj, vestni, zastopni, značajni in delavni može. Volite njih enoglasno! Noben glas se ne sme zgubiti! Ker je občin v okraju nad 78, zastopnikov pa se more voliti le 10, je jasno, da ne more dobiti vsaka občina svojega zastopnika. Dne 28. febr. in dne 4. marca zbirajo se volilci v »Narodnem domu« v Ptujju. Volilci, pridite vsakokrat vsi in že ob 8. uri, ker se je treba pogovoriti radi volilne komisije itd. Izkaznico mora vsak volilec seboj prinesiti; kdor je pooblaščenec volilca, tudi pooblastilo.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Naše kmečko bralno društvo) je imelo v nedeljo 5. febr. v »Či-

vesela je bila sirota potem, ko se je pri nemškem romarju-duhovniku bila spovedala; pri nas doma pa mnogi ne znajo ceniti dobrote, da imajo redne dušne pastirje; sto priložnosti imajo za prejem sv. zakramentov, pa nobene nočejo uporabiti.

Popoldne je bil izlet k Ahilejonu; po dobri cesti, mimo lepih vinogradov in oljkinih gajev peljali smo se vun proti gorskemu selu Kasturi, kjer so, (še ni mnogo let od tega), na veselem griču zgradili naši vladarici lep gradič; seveda je zunaj in znotraj vse krasno in dragoceno, kakor je pač za tako visoko gospodo primerno; a kapela in posamezne sobe upljevajo vsled temnih barv na gledalca nekako otožno; najbolj nam je ugajal diven vrt, ki se razsteza doli po bregu proti morju, ker nasajen je z najlepšimi cveticami in je ravno tu razgled najčarobnejši; videti je tudi na tem vrtu velik mramornat kip, ki predstavlja slavnega grškega junaka Ahila, od kojega ima tudi gradič svoje ime; malo nižje v gostem gozdu ima tudi spomenik nemški pesnik Heine. Širila se je pred kratkim vest, da se je ta grad prodal (za 5 milij. gold.), a to ni resnično. Ko smo se skoz mesto na ladijo vračali, so nas posebno zanimali grški napis pri štacunah, na pr. pri apotekarju: Φαρμακείον, beri farmakejon itd., torej je le bilo dobro, da smo se v šolah tudi nekaj grščine

naučili, in res je, da vse ob svojem času prav pride. (Dalje prih.)

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

«Veličanstvo,» reče s prosečim glasom Marjetica ter se vrže na kolena in globoko zarudi.

«Enkrat le, en samkrat želim v svojem življenju, da bi me blagoslovila roka moje kraljice kakor so me nekoč blagoslovili pokojna zlata moja mamica, in da bi smela jaz to roko, to drago roko, ki me je že leta obsipavala z nešteti dobrotami pritisniti na hvaležno svoje srce in na svoje ustnice.» Proseče stegne Marjetica svoje ročice, a pogleda ne upa dvigniti od tal.

Globoka ginjenost razlije se po obrazu kraljice; molče razširi svoje roke ter privzdigne dekletce k sebi. Marjetica se zgrudi na prsih kraljeve svoje zaščitnice ter ne more spregovoriti. Nekaj trenutkov pritisne Marija Antoaneta mlado deklico na svoje srce, poljublja jo kakor mati na čelo, potem pa ji zaznamuje z nežno svojo roko sv. križ na-nj. Na to vstane ter govori slovesno:

«Kraljica francoska sme pač samo kraljico pritisniti na svoje srce, in danes bila si ti resnično tudi kraljica!»

«Marjetica,» nadaljuje z isto vzvišenostjo «ohrani spomin na to uro čist in neomadeževan celo svoje življenje! Misli in delaj vselaj tako, da kraljico francosko ne bode oblivala rudečica, kadar se bode spomnila, da je pritisnila tebe na svoje srce!»

Kraljica je zapustila samostanski zavod ter se vrnila na kraljevi dvor. Marjetica pa se je topila sreče in blaženosti. Nemogoče ji je bilo, iti sedaj med svoje vrstnice, ki so se sprehajale v manjših in večjih skupinah po vrtu in dvorišču ali pa smehljaje in razgovarjaje se pripravljale k veseli igri. Morala je biti sama, da se pomiri po mogočnih vtisih preteklih ur. Marjetica hiti v samostansko kapelico ter se vrže pred oltarjem na kolena. Dolgo, dolgo je klečala tam pred svojim Bogom, v stoternih solzah in vročih molitvah izlila svoje srce svojemu najvišjemu Gospodu. Ko je vstala, končala in potrdila je bila današnje svečanost s sveto obljubo in prisego.

Zopet je minolo nekaj let, a Marjetica je še vedno v zavodu. Sicer je bila glavna nje odgoja končana z onim dnem, ko je tako slavo sprejela pri razdelitvi častnih daril, kljubu temu dozdevalo se je kraljici najbolje, ako še ostane deklica za negotovi čas v varnem zavetju izbornih svojih odgojiteljic; saj bi je res ne mogla izročiti boljšim

talnici» svoj letni redni občni zbor. Poročila so bila zelo zanimiva. Tajnik je z velikim veseljem povdarjal, da je bilo pretečeno osmo društveno leto najživahnejše izmed vseh in najznamenitejše po svojem delovanju. Društvo je štelu koncem pretečenega leta 108 udov in sicer 1 častnega uda, 100 rednih in 7 podpornih udov. Gotovo lepo število! Priredilo je 4 večje shode in sicer Leonovo in Ciril-Metodovo slavnost, pustno veselico in podučen shod za sadjerejo, manjših podučnih shodov pa, ki so se vršili v društveni »Čitalnici«, je bilo 20, kateri so imeli vedno mnogo poslušalcev.

Blagajnik je sporočil, da so znašali društveni dohodki l. 1898 124 gld. 10 kr., stroški pa 114 gld. 84 kr. Od zunaj so podpirali društvo p. n. gg.: častni ud prošt J. Flek v Ptuj, župnik J. Zupanič, kletar P. Ernest Lorber v Admontu, katehet Vreže v Mariboru, zdravnik dr. M. Schmirmaul v Rajhenburgu, oskrbnica A. Zupanič in hišnik B. Polančič. Tem, kakor tudi domačemu preč. g. dekanu za brezplačno prepustitev sobe v cerkveni hiši za Čitalnico, predsedniku Sekolu za kurjavo in nekaterim udom za posojevanje časnikov je zbor enoglasno izrekel najprisrčnejšo zahvalo in izrazil upanje, da še nadalje v tej meri podpirajo društvo. Društvo naše, ki je tudi ud »Naše straže«, je imelo naročenih 10 listov in sicer: »Slov. Gosp.«, »Domovino«, »Mir«, »Domoljub«, »Glasnik«, »Vrtec«, »Dom in Svet«, »Venec«, »Kmetovalec« in »Slov. Čebelar«. Udje so dajali v Čitalnico »Slovenca«, »Slov. List«, »Süd. Post«, »Sonntagsbote« in »Feierabend«.

Kupilo se je za društveno knjižnico, ki je štela koncem leta 427 del v 550 zvezkih, 162 knjig, vezati se je dalo 114 knjig. Knjižnična omara ima 6 oddelkov za knjige: zabavne za mladino, ki iz šole izstopi, zabavne za odrasčene, za olikance, pobožne in cerkvene, življenje-krajepisne in zgodovinske, gospodarske in splošno podučne. Udje so prebrali l. 1898 1620 knjig, kar je gotovo krasen uspeh društvene knjižnice. Največ je prebral nek mladenič, namreč 83 knjig. Za knjige je bilo veliko zanimanje vsako nedeljo in praznik. Delavni in vneti knjižničar, mladenič Alojzij Drozg, je izposojeval knjige ob nedeljah in praznikih pol ure pred popoldansko službo božjo in po večernicah. Vsako nedeljo je izposodil 50—80 knjig. Za njegovo požrtvovalno delovanje mu je občni zbor izrekel najtoplejše zahvalo.

Ko so bila poročila, med katerimi so mladeniči in dekleta navdušeno deklamovala slov. pesmi, končana, je prišel na vrsto šaljivi srečolov, ki je ude zelo zabaval in mnogim lepe dobitke naklonil. Mnogoštevilni

udje in prijatelji društva so po končanej igri šli veselega srca domov, ponosni na svoje bralno društvo, ki tako vzgledno in izvrstno deluje in jim je za pustni čas priredilo najcenejšo pa plemenito zabavo.

Iz teh vrstic je razvidno, koliko dobrega lahko stori za ljudstvo bralno društvo, ako ima delavne odbornike, če ne več, vsaj dva, blagajnika in knjižničarja, ker le takrat je mogoče živahen promet v denarju in v knjigah.

Najkrepkejša podpora našemu društvu so naši vrli mladeniči, pa tudi dekleta. Vsa čast zato zavedni jareninski mladini! Le tako naprej tukaj pa tudi povsod drugod!

Iz Središča. (Slovesnost.) Odlikovanje občinskega svetovalca gospoda Ivana Kočevarja, kojemu je cesar podelil zlati križec za zasluge, vršilo se je dne 9. februvarija. Uže na predvečer omenjenega dne priredila se je njemu v čast bakljada, katero je spremljalo tukajšno gasilno društvo s svojo godbo in velika množica ljudstva, ki se je pomikala po trgu do slavljencevega stanovanja; tam se mu je zapela podoknica, dočim so na »Gradišči« gromeli topiči in se vžigal umetni ogenj. Drugi dan na vse zgodaj plapolale so cesarske in slovenske zastave raz poslopja in ob polu 11 uri pripeljal se je okr. glavar ptujski baron Apfaltrern in več drugih povabljenih odličnih gostov.

Po vsprejemu na kolodvoru se vsedejo na pripravljene vozove ter se peljejo v trg med pokanjem možnarjev. Pred občinskim hramom je pozdravil občinski odbor in gasilno društvo glavarja, za katere pozdrave se gosp. c. kr. okrajni glavar prijazno zahvali. Po teh pozdravih začeli so se povabljeni gostje kakor tudi vsa velika množica ljudstva pomikati med sviranjem godbe in streljanjem, na čelu gasilno društvo, v središko kapelo, kjer se je služila asistirana slovesna sv. maša.

Za dokončanim sv. opravilom vršilo se je pripetje križca v občinski pisarni. Ko se napolni soba s povabljenimi gosti in drugim občinstvom, povzame g. c. kr. okrajni glavar besedo ter v lepi slovensčini našteva zasluge odlikovanca, katere si je pridobil kot večletni župan za trg Središče, nadalje kot ud krajnega šolskega sveta in okrajnega zastopa in kot sedanji občinski svetovalec, sploh zasluge, katere si je stekel za domovino; potem prečita pismo v nemškem jeziku o najvišjem odlikovanju in pripne odlikovancu križec.

Gospod slavljencec se zahvali okrajnemu glavarju, proseč ga, naj njegovo ponižno zahvalo blagovoli naznaniti pred prestol Njeg. Vel. ter povdarja, da ni to le njegova zasluga ampak da jo pripisuje vsem tistim, ki so ž

njim vred delali na polju človekoljubja in domovine, zatem zakliče presvitlemu cesarju krepki »živijo!«; po sobi in daleč zunaj na okrog razlegajo se gromoviti trikratni živioklici, godba zaigra cesarsko pesem in močni streli se širijo po okolici. Za tem vpišejo povabljeni gostje svoja imena v spominsko knjigo, da pričajo poznejšim rodom o visokem veseljem dogodku; ko je to končano, zasniva godba in gasilno društvo spremlja povabljenec slavnosti k obedu.

Pri obedu povzame g. župan Jož. Šinko besedo k prvi napitnici do presvitlega cesarja, v jedrnatem govoru slavi milega vladarja, kakoč njegovo očetovsko skrb in dobrotljivost do svojih podložnih narodov; mogočen, trikratni živio sledi tej izborni napitnici.

Gosp. c. kr. okr. glavar napije odlikovancu, želeč mu, naj bi se še dolga leta veselil tega visokega cesarskega odlikovanja, da bi še zamogel veliko koristiti trgu, okraju in domovini ter konča z živioklicem na odlikovanca. Gosp. župan napije glavarju, zahvalivši se za njegovo prisotnost. Vršile so se tudi druge napitnice. Veliko povabljenih gostov, ki niso mogli priti, poslali so brzojavne in pismene čestitke. Konečno pridružimo se tudi mi tem čestitkam s srčno željo, dal Bog, da se blagi odlikovanec veseli do skrajne meje človeškega življenja visokega odlikovanja, ki je tudi nam v čast in ponos.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah.

(Vesela znamenja od meje.) V župniji Sv. Benedikta, ki meji ob nemško mejo, začelo se je razvijati živahno narodno življenje. Že preteklega meseca so vpsale vse naše občine: Sv. Benedikt, Trikraljci, Trotkova, Drvanja, Ihova in Ščavnica prošnje za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani in sicer po poslancu Žičkarju. Ta teden pa so romale prošnje omenjenih vrlih občin za slovenski poštni pečat in zunanji poštni napis pri tukajšnjem poštnem uradu zopet po poslancu Žičkarju na Dunaj. Dne 5. t. m. je imelo naše vinorejsko društvo zborovanje in veselico z dvema glediščnima predstavama. Pri tej priliki se je tudi sklenilo z velikim navdušenjem, osnovati bralno društvo, kar bo se tudi kmalu uresničilo. Mej tem ko drugi obmejni slovenski kmetje propadajo ter njih zemljišča pridejo v nemške kremplje, se naši kmetje vrlo dobro držijo. Četudi so se jim vinogradi precej izjalovili, vendar naši posestniki imajo najboljšo zemljo za pšenico, katere obilno pridelajo. Hvala Bogu, pri nas še kruha nismo stradali. Velika dobrota našim ljudem je Raifajzenova posojilnica, ustanovljena za tri župnije: Sv. Trojica, Sv. Benedikt in Sv. Anton. Nemci med nami ne morejo

in zanesljivejšim rokam. Marjetica ni imela sorodne obitelji, ki bi hrepenela po njej ter ji pomagala z dobrim svetom, ko zapusti odgojevališče, a na kraljevi dvor je kraljica tudi ne more vzeti razven, ako bi jo snubil kak dvornik ter jo kot ženo svojo odvedel v obližje kraljičino. Isti pomisleki kakor nekoč navdajali so visoko gospo tudi danes, povrh so se jim pridružili še novi. Kot služabnice ne more sprejeti Marjetice, kajti bila je preduhovita, preolikana; da, nje duševne in telesne lastnosti in prednosti bile so tako izredne, da bi se Marjetici klanjali ter jo oboževali v najiminenitnejših in najodličnejših družbah; ali bi naj tedaj s tako učenostjo in toli odličnimi prednostmi bivala in delala med navadnimi služkinjami kraljevega dvora? Ne, nikoli in nikoli! Pa vendar, bi li bilo previdno, ako sprejme in uvrsti med dvornice svoje to deklico iz najnižjih slojev, ki razven priprostosti svoje in naklonjenosti kraljičine nima nikakih zaslug, ter jo postavi med plemenite gospe, ki so odlično spremstvo kraljice? Saj ima plemstvo povsod velike, nedotakljive prednosti, — kako bi se godilo Marjetici, ako bi bila postavljena na isto stopinjo s prvaki vsega kraljestva? Kako bi se dalo kaj takega opravičiti napram ponosnim plemenitašem?

Kraljici bi sicer ne smel nikdo oporekati

njenega ravnanja; a predobro je vedela, da bi se zavist in ljubosumnost drugih maščevala čisto in kruto nad ubogo Marjetico, ki bi postala žrtev človeške hudobije in častihlepnosti.

Marija Antoaneta vedela je predobro, da bi niti ne mogla obvarovati ljubljenske svoje hinavskih prijateljev in raznovrstnih hudobnih nakan, s kojimi bi jo prikrito in tajno zalezovali in preganjali. Ker pa ji je bila res naklonjena ter jo prisrčno ljubila, ne more razrušiti smehljajoče sreče tega nadepolnega, mladega dekletca z neumestno in neprisiljeno velikodušnostjo svojo. Povrh je tudi noče siliti, naj bi si prezgodaj izvolila kak stan. Saj je še mlada kakor rosa — šele 16 let ima za seboj.

Po človeški sodbi čakalo jo je še dolgo življenje, v kojem se bodo itak prerano pokazali križi in težave človeške, katera ne ostanejo prihranjena nikomur ter se vrinejo tudi v najsrečnejše stanove. Čemu torej siliti in hititi; koliko ljudij je že s solzami obžalovalo prenagljeno odločitev, nepremišljen korak? Tukaj v samostanskem zavetju pa se utegne naučiti še marsičesa, kar ji bode le v korist in srečo.

V vseh prednostih spopolnjevala se je torej Marjetica od dne do dne, zraven pa se je razvijal nje značaj in utrdil vedno bolj,

nežna njena duša pa, ki je itak bila toli navdušena za vse lepo in blago, navzela se je čemdalje več tistega vzvišenega mišljenja, koje je lastno le onim, ki s čistim srcem ljubijo Boga. Poglavitna naloga njena pa je bila, da se povprašuje vedno bolj in bolj, kam jo vleče nagnenje srca, ter da se sama preskuša toliko časa, dotlej ji bode jasna pot, po kateri hoditi je volja božja.

Marjetica je visoko cenila naredbe in se s spoštljivostjo podvrgla ukazom kraljice; rada je ostala med svojimi ljubljenimi redovnicami ter se čutila srečno v samostanu, kojega je imenovala često le svoj »dragi dom«. Prepričana je bila, da ji odmeni kraljica vselej najboljše, povrh je bila vsaka tudi najmanjša želja ljubljene vladarice kakor sveta zapoved za njo.

Marjetica je bila srečna in zadovoljna ter ni hrepenela po radostih in sladkostih tega sveta, koje je poznala le po imenu; še nasprotno, občutila je često neko notranjo, nepremagljivo nevoljo od onega sveta, ki je njo, zapuščeno siroto, nekdanj brez obrambe tako neusmiljeno in trdosrčno zavrge. Sicer so se v preteklih letih dokaj dobro spremenile njene razmere. Marjetica si je bila zdaj lahko svesta, da bi jo svet objel z obema rokama ter jo obsipaval s častjo in hvalospevi, saj je bila ona ljubljenska kraljičina ter imela

kupovati posestev, pač pa se je zgodilo večkrat nasprotno. Doslej smo imeli jedinega Nemca v župniji, grajščaka Taksa, a ta grajščina je prišla začetkom tega meseca po prizadevanju nekaterih narodnjakov v slovenske roke, Nemeec Taks pa jo je popihal nazaj med svoje brate. Zdaj ni več Nemca med nami, pa tudi nobenega nemškutarja ni; zato pa tudi vlada tukaj blaženi narodni mir, katerega nam lahko zavidajo druge župnije. Narodno življenje se lepo razvija, čemur priča tudi letos 8 novih naročnikov «Slov. Gosp.» Govori se pa tudi že mnogo o kmečki zadrugi, Bog daj, da bi skoro tudi dejanje govorilo.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Pristopite k družbi sv. Mohorja!)

Skoraj poteče čas za vpisovanje udov družbe sv. Mohorja. Nobeden, ki je bil doslej pri družbi, naj ji ne postane nezvest, ampak vsak naj skuša pridobiti še vsaj po jednega uda. Štajarski Slovenci, Lavantinci, ne dajmo se osramotiti od drugih Slovencev! Naša škofija naj letos v številu Mohorjanov napreduje in doseže enako število z ljubljansko škofijo. Letošnje knjige bodo velezanimive, kakor lahko razvidite iz Koledarja za l. 1899. Štajarski Slovenci, naprej!

(Dijaški dom v Celju.) Gosp. dr. Jos. Serneec, odvetnik v Celju je dne 20. febr., ko je slavil s prijatelji v Čitalnici svoje odlikovanje, izročil celjski dijaški kuhinji hranilno knjižico, glasečo se na 500 gld., kot prvi dar za zidanje slovenskega dijaškega doma.

(Iz šole.) Menjala sta gsp. podučitelja v Brežicah, Karol Unger in podučiteljica v Vodah pri Trbovljah, gospica Eleonora Kremžar. — Stalni podučiteljem so imenovani gg.: Mih. Germovšek v Pilštanju, Ign. Šijanec v Gornjemgradu, Friderik Zimauer v Gorenji Sveti Kungoti, Josipina Jošt v Hajdini, Josipina Koderman v Tepini. Stalna podučiteljica M. Cimperšek v Št. Pavlu pri Preboldu je stopila v stalni pokoj.

(Kaj pa je tega treba bilo?) Krajni šolski svet v Hočah je na predlog nekega Andreja Pfeiferja sklenil v seji dne 16. febr., naj se na ondotni šoli v tretjem razredu vpelje nemški poučni jezik in tudi v prvih dveh razredih se naj otroci že z nemščino mučijo. Osupnilo nas je, ko smo slišali, da se je predlog vsprejel jednoglasno. Kje pa je bil slovenski ud krajnega šolskega sveta? Ker v Hočah stojijo na čelu nemškega gi-

pred vsemi vrstnicami izrednih darov duha in telesa; povrh je bila v cvetu svojih let ter tako očitno enaka sami vladarici, ki je slovela daleč okrog po svoji lepoti; a nje blago srce odvrnilo se je često z nevoljo od takih skušnjav in domišljij ter z nekako zadovoljnostjo oklepalo se je misli, da hoče z isto mero vračati svetu, kakor jo je nekdanj on zaničeval in zavrgel. Le tu in tam zaslačila je v svojem gorečem, ljubezni polnem srcu skrivno željo, da bi smela bivati vse žive dni v bližini ljubljene svoje kraljice ter mogla posvetiti pred vsem njej vse svoje življenje; v bujni domišljiji naslikala si je to srečo tako lepo, da ji je čestokrat zažarelo nedolžno obličje ter burneje začelo biti nje srcece ob takih mislih. (Dalje prih.)

Smešničar.

Kakor znano, ne smejo dijaki srednjih šol kaditi. Nekega dijaka pa zatožijo pri ravnatelji, da kadi. Ravnatelj okrega dijaka ter reče: «Kadar boste pod svojo streho, tedaj kadite!» Čez nekaj dnij pridejo zopet dijaka tožit, da kakor navadno kadi, pa sedaj vedno pod svojim — dežnikom (katerega po nekaterih krajih imenujejo kar streha). Ta smešna uporaba prejšnjih ravnateljevih besedij izvabi celo strogemu ravnatelju lehak nasmeh, tako da dijaka samo očetovski posvari.

banja nekateri štacunarji in krčmarji, treba bo misliti na konsumno društvo. Hočani, ne vdajte se!

(Čudna govorica.) Nemški list »S. P.« je pisala, da se po Mariboru govori, da je naše državno pravdnštvo vprašalo deželni odbor, če sme tožiti »S. P.«, ker je nepovoljno govorila o imenovanju novega ravnatelja (iz Pruskega) za sadjarsko šolo v Mariboru. Državno pravdnštvo pa sedaj piše v »S. P.«, da ni stavila nobenega takega vprašanja. Ker nam je vsled te izjave nastanek one čudne govorice nerazumljiv, zasledovali bomo s časnikarsko vestnostjo in skrbnostjo izvor omenjene govorice.

(Probujen okraj.) Kozjanski okraj ima 27 občin in od teh je prosilo 23 za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Dottične prošnje so se že pred več meseci gg. poslancema Berksu in Žičkarju, tudi Pilštanju je storil svojo dolžnost in se je dopisnik v Vašem listu nepotrebno zagnal vanj. Da tega ne bo storila občina Kozje, Podčetrtak, Sedlarjevo in Križe, je pač znano. Čuditi se je občinama Sedlarjevo in Križe, kjer so sami Slovenci, le oba župana vlečeta z Nemci. Prvi župan je svinjski kupovalec, a drugi že zastaran ljubitelj nemštva. Tolaži nas le upanje, da bo jima županski stol kmalu črv uničil.

(Odlikovanje.) V torek, dne 21. febr. vršila se je v kozjanski šoli prav lepa slovesnost. Gosp. nadučitelj Böheim dobil je od presv. cesarja srebrni križec s krono za zasluge. V pričo otrok in vsega učiteljstva kozjanskega okraja ter tukajšnjega uradništva izročil je g. uradni vodja pl. Vistarini v lepem govoru odlikovancu križec s krono, povdarjajoč pomen križa in spominjajoč se zaslug odlikovancevih. Lepo so čestitali otroci svojemu učeniku. Gosp. Böheim stekel si je tudi ne malih zaslug pri okrajni hranilnici kozjanski, kjer še tudi zdaj neumorno deluje.

(V Kozjem) bodo kmalu občinske volitve. Dne 19. febr. imeli so kozjanski Slovenci zaupni shod, na kojem so se posvetovali o postopanju pri volitvah. Mi bomo prihodnjie govorili obširneje o volitvah, danes le pozivljamo ondotne Slovence, naj zastavijo vse moči, da bo zmaga slovenska.

(Smrt na kolodvoru.) V Poljčanah si je kupil nek neznan bolehav delavec vožnjo karto, da bi se odpeljal v Maribor v bolnišnico. Toda kmalu je obnemogel popolnoma in še v Poljčanah umrl. Ker nima nobenega spričevala s seboj, ne ve se, kdo je in odkod je. Star je menda okoli 65 let. Prišel je v Poljčane prek čez Pečico.

(Volitve v okrajne zastope.) Zopet in zopet prosimo rodoljube, naj ne nehajo agitovati za slovenske kandidate v okrajne zastope. Če ne bo vsak rodoljub storil svoje narodne dolžnosti, doživeti znamo v nekaterih okrajih poraz. Za vzgled nam naj bodo volitve v okrajni zastop sevniški, kjer so Slovenci sijajno zmagali.

(Iz Sv. Križa pri Rog. Slatini) smo dobili lepo poročilo o znanem zborovanju ondotnega političnega društva dne 12. svečana, toda žal, da nam je prišlo za to številko prepozno. Naj imenujemo danes le odbor slatinskega polit. društva. V novi odbor so bili ednoglasno voljeni č. gg. Franc Korošec nadžupnik in Franc Višnar kapelan, oba pri Sv. Križu, Martin Debelak, Janez Žorman, Miha Plemenitaš, Mat. Košak, Matija Föhrer, Martin Drofenik in Oroslav Kušec, kateri so si izvolili za predsednika č. g. Franca Korošca. Odločni predsednik in delavni odborniki so nam porok, da bo slatinsko politično društvo kakor doslej še nadalje vzgled živahnega društvenega gibanja.

(Nemška surovost.) Iz Brežic nam pišejo: Splošna razburjenost vlada pri vseh trezno mislečih meščanih vsled surovega čina, ki se je vršil v petek na javnem prostoru pred šolo. Več mlečnozobnežev iz nemške šole je namreč očitno zažigalo slovenske trobojnice, dičilo si prsa z nemškimi trakovi ter napadlo slovenske učence. Veliko smo

Slovenci že prestali, a da bi pa že otroci grdili naš narod, ne bomo trpeli, posebno ker vemo, kedo je kriv take žalostne odgoje. Pač res: Donnez la parole aux animaux les plus immondes et ils s'exprimeront comme ces gens-la.

(Nemška omika.) Ko je v semestralnih počitnicah šel nek dijak v domačijo mimo Sv. Lenarta v Slov. gor., sta mu iz neke ondotne delavnice, katero nam je dopisnik tudi imenomavedel, kričala dva mlada delavca — bila sta sama notri — prvi «Windischer» in drugi «windisches Gesindel» na ves glas. Napadati s psovkami mirne popotnike, je tudi značilno za hvalisano nemško omiko!

(Odlikovanje.) V Brežicah je bila v soboto odlikovana prednica usmiljenk s častno svetinjo za plodonosno njeno delovanje krščanskega usmiljenja.

(Iz brežiškega okraja.) Veselo gibanje pričelo je na vseh koncih mile domovine, narodu pomagati na noge. Čvrsto se razvija gospodarsko gibanje, ker tudi nam velja rek: najprej življenje, potem še le modrovanje. Skrajni čas je že, naj bi se tudi pri nas mislilo na ustanovitev gospodarske zadruge. V Brežicah vidimo, kako se narodni naši nasprotniki debele le od naših žuljev. Veliko smo že zamudili, a vendar ni še vse izgubljeno. Uplivni možje, in teh nam ne manjka, ne smeli bi več dolgo čakati s ustanovitvijo konsumnega društva, katero bi naj posredovalo pri prodaji domačih pridelkov. Bo li to le glas vpijočega v puščavi?

(Nameravan samomor.) Dne 11. febr. si je kočar Jakob Rampaher v okolici Kočno župnije Laporje z nožem hotel prerezati vrat, kar pa se mu ni posrečilo. Zdravnik mu je rano sešil in nesrečnež bo še moral nadalje živeti. Obupnega dejanja so bile krive domače razmere.

(Osebnosti.) Pravni praktikant Rom. Trstenjak pri okrožnem sodišču v Mariboru je imenovan avskultantom.

(Osebnosti.) Orožniški stražmojster v Gornjemgradu, g. Ivan Sadu, je imenovan kancelistom pri revirnem rudniškem uradu v Celju.

(Za drugo deželno norišnico) pri Celju se poteguje celjski mestni zastop pri deželnem odboru štajarskem. Celjskemu mestnemu zastopu gotovo ni toliko za novo deželno norišnico, kakor pa za one nemške uradnike, katerim bo deželni zbor poveril vodstvo zavoda. Jetično celjsko Nemštvo potrebuje novih življenskih moči.

(V Rušah) se bode od 1—8 sušca t. l. obhajal sv. misijon po č. gg. misijonarjih od Sv. Jožefa v Celju.

(Iz Pilštanja.) Dne 19. t. m. smo pokopali pri nas veliko dobrotnico ubogih Katarino Moškonovo. Velika množica ljudi jo je spremljala na zadnji poti. N. v. m. p.!

(Izpod Huma.) Občinske volitve. Dne 2. marcija t. j. prihodnji četrtek bodo pri nas občinske volitve. Možje, pridite polnoštevilno in pokažite, da vam je korist občine bolj pri srcu, kakor pa obljube nekaterih srečolovcev. Posvetujte se prej z izkušenimi možmi, kateri verujejo v Boga, čislajo cesarja in ljubijo domovino, da volite vsi edino. Obljubam, katerih občina z dosedanji odstotki ne more nositi, ne verjamite, ker so pretirane in se ravnajo po nemškutarskem kopitu. Možje, ohranite si svojo čast in občini krščansko slovensko lice. Tu se ne gre za osebo, temveč za reč. (Imena omahljivcev in bojazljivcev bodete izvedeli prihodnjie.)

(Nemštvo je v šoli prvo.) Na mesto umrlega mestnega svetovalca g. Spačeka je prišel v mestni šolski svet učitelj Anton Stiebler. Pri svojem nastopu v šolskem svetu je obljubil, da bo vse moči zastavil za ohranitev nemške šole. Torej ne toliko za šolo, ampak za nemško šolo hoče darovati svoje moči! Svojim čitateljem pa lahko ob tej priliki odkrijemo, da je g. Anton Stiebler, ki je toli navdušen za nemštvo v šoli, sin slovenskih starišev iz mariborske okolice. Vzgojen

je bil v slovenskem jeziku, v katerem je tudi usposobljen za slovensko poučevanje. Sedaj pa je Nemeč! Tako je mariborsko nemštvo! Svoje najboljšje moči si izposojujejo od nas Slovencev.

(Naš notar in adjunkt.) Iz Ljutomera nam piše prijatelj: »Na kratko, kakor je vedno Vaša želja, gospod urednik, Vam hočem poročati o najnovejšem dogodku v našem trgu. Naš notar je dal na pepelnico večerjo. Gosti so bili ljutomerski Nemci, med njimi več c. kr. uradnikov, med temi tudi naš c. kr. sodnijski adjunkt. Naš notar je skrbel za jelo in pilo, nekateri gostje za nemško petje, tudi »die Wacht am Rhein« se je pela, c. kr. adjunkt pa je poskrbel za narodno navdahnjen nemški govor. Gosp. urednik, moje poročilo je končano. Z Bogom!«

Iz drugih krajev.

(Vendar enkrat!) Dočim so pri nas na Štajarskem že po mnogih vaseh imela gasilna društva slovensko poveljevanje, so gasilci v središču Slovenije, beli Ljubljani, vedno še slušali na nemško komando. No na občnem zboru zadnje nedelje pa so vendar sklenoli, da se vpelje takoj slovenski poveljni jezik.

(Hrvatska zmaga.) V občini Veprinac pri Opatiji, katera je bila doslej v rokah nasprotnikov, so pri novih občinskih volitvah I. razreda zmagali Hrvatje, kar je gotovo velikega pomena za napredek hrvatstva v Istri.

(Otrok zgorel.) Dve leti stara hčerka Antona Šuka iz Gabrovice na Primorskem je zgorela dne 4. t. m. Nesreče je bila kriva mati, ker je pustila otroka samega na ognjišču. Šla je bila k sosedu in tam je klepetala toliko časa, da je pozabila na otroka. Sedaj je v sodnijski preiskavi. Vidite, kaj stori klepetavost.

(Baron Banffy), ogrski ministerski predsednik, je v soboto predložil vladarju ostavko celega ministerstva. Cesar je ostavko vsprejel ter poveril sestavo novega kabineta Kolomanu Szellu, ki je dosedaj posredoval med vlado in razdvižano ogrsko opozicijo. Pod Banffyjevimi ministerstvom ni vladala na Ogrskem pravica, ampak kruta moč, nasilstvo in strankarstvo. Opozicionelni listi se nadejajo, da bodo s Szellom napočili na Ogrskem drugi časi. Ako se nada vresničji, se bodo tudi ogrskim Slovanom zjasnila vremena.

(Nadvojvodinja Marija Imakulata.) Na Dunaju je umrla nadvojvodinja Marija Imakulata Klementina, mati nadvojvode Karla Štefana, nadvojvodinje Marije Terezije ter nadvojvode Franca Salvatorja, ki je oženjen s hčerjo našega cesarja, blago nadvojvodinjo Marijo Valerijo.

(Dogodki na Francoskem.) V četrtek dne 16. febr. zvečer okoli 10. ure je umrl od kapi zadet predsednik francoske republike, Feliks Faure. Pokopan bo danes v četrtek. Našega cesarja bo pri pokopu zastopal knez Montenuovo. Feliks Faure je bil trezen in resen politik. Na razvoj političnega življenja sicer ni znal uplivati niti doma na Francoskem niti v krogu evropskih držav, zato ni imel potrebnih zmožnosti, a v javnosti je znal nastopati, kakor da bi mu bilo vse znano in naravno, karkoli se je dogodilo. Feliks Faure je bil skrajna usnjara. Že v soboto dne 19. febr. so izvolili umrlemu predsedniku naslednika, Emila Loubeta. Emil Loubet je bil zadnji čas predsednik senata. Rojen je v Marsanni 31. jan. 1838. Po svojem zvanju je advokat. Bil je že tudi ministerski predsednik. A razmere o panamskih goljufijah so ga vrgle. Piše se, da je prijatelj židov, in francoski protizidovski listi ga vsled tega hudo napadajo.

(Društvo najstarejših ljudi) bodo ustanovili v Novem Yorku v Ameriki. Vsprejet bo v društvo le isti, ki je že dosegel 100 leto. Glavna naloga društva bo, da si njega udje še kolikor mogoče podaljšajo življenje. Iz društva se izstopi s smrtjo.

Društvene zadeve.

(Iz Vitanja.) Kako lepo vspeva katol. delavsko podporno društvo v Vitanju, kaže nam račun za leto 1898. Vsi dohodki so znašali 106-18 gld., stroški pa 30 gld., tako da ima društvo s prebitki prejšnjih let vred letos že 169-82 gld. na razpolago. Občni zbor društva, pri katerem se izvoli nov odbor, se vrši 26. februvarija ob 9. uri zjutraj v sobani bralnega društva.

(»Naša straža.«) Odvetnik dr. Pipuš 4 K. Skuhala, dekan v Ljutomeru 10 K, Franc Brglez v Ljutomeru 10 K, Josip Weiksel v Ljutomeru 10 K, dr. Franjo Rosina odvetnik v Ljutomeru 20 K, Anton Cestnik grajski kaplan na Hausambacher 2 K. Gradčani gg: jur. M. Svoboda, med. M. Hočevnar, jur. M. Čuček, jur. A. Robič, med. Ernest Mayer, med. B. Drč, med. V. Škrlj, jur. Janko Mencinger, fil. J. Rožič, med. P. Pertot vsak po 1 K; prof. K. Verstovšek v Mariboru 2 K; našemu uredništvu sta izročila čč. gg. Martin Meško, župnik pri Kapeli in Ivan Zadravec, kapelan ravnotam, vsak po 10 K. Živeli!

(Družbi sv. Cir. in Met.) so darovali: — Gosp. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem Gradu, nabral na lovski veselici 8 gld. 25 kr. — Gosp. Anton Gnus, nadučitelj v Dolu na Štajarskem, 3 gld., nabrane pri občnem zboru dolske »Posojilnice,« 1 gld. kot dar dolskih igralcev in 1 gld. 17 kr. iz nabiralnika v gostilni g. F. Peklarja na Dolu in 3 gld. 5 kr., nabrane na gostiji organista J. Dragarja. — Moška podružnica v Celju 55 gld. 79 kr. Iskreno zahvaljujemo rodoljube za izredno požrtvovalnost.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi v nedeljo dne 26. februvarija 1899 po večernicah v šolskih prostorih društveno zborovanje, pri kojem bo govoril potovalni učitelj g. Ivan Bele o sadjarstvu in vinarstvu. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, uljudno vabi tem potom društvenike in prijatelje društva društveni predsednik.

(Živela cvenska zadruga!) Dne 19. februvarija se je osnovala tudi na Cvenu kmetijska zadruga. Pristopilo je že prvi dan 73 udov. Da jih bo v par tednih še dosti več, zabeležimo že za zdaj kot gotovo resnico. Enoglasno so bili izvoljeni v načelnštvo gg.: Jožef Karba kot načelnik in njega namestnik Jožef Rajh mlajši, kot tajnik Tomaž Pušenjak in blagajnik Fr. Puconja. Odborniki pa Jurinee, Bohinec in Roškar. V nadzorništvo pa gg.: Mursa, Senčar, Cajnko, Rajh Jožko in Vršič Jožef. Imena že spričujejo, da bode deloval zadruga vspešno. S složno voljo naprej!

(Delavska organizacija.) Prihodnjo nedeljo 26. t. m. bode zborovanje del. podp. društva v Laporjih ob polu 4., kjer se bode osnovala tudi podružnica. Delavci, udeležite se v obilnem številu. Odbor.

(Oklic slovenskemu občinstvu.) Daleč od domovine, v tujih mestih je primorana naša visokošolska mladina tešiti svojo žejo po višji dušni naobrazbi — naša mladina, »naša nada in naš ponos« — naša bodočnost. S kolikimi vsestranskimi težavami se mora boriti slovenski dijak v tujini, ve popolnoma samo oni, ki je prestal isto borbo. Od vseh pravic odrivan, preziran od kolegov gospodujočega naroda, kot vsiljivec, brez moralne podpore od faktorjev, ki bi mu jo morali nuditi, je slovenski visokošolec tudi gmotno v veliki večini navezan sam nase in na dobro srečo. Koliko dragega časa, zdravja in energije se mu pogubi v skrbeh za vsakdanji kruh! Koliko idealnih načrtov mora pasti samo vsled materijalnega pomanjkanja! In koliko mladih duš plače za temi prekrižanimi načrti! Slovenci, ne pozabite svoje mladine, ki sedaj še nima v domovini ognjišča prosvete, ob katerem bi se zbirala z navdušenjem in katerega hrepene pričakuje. Ne pozabite te naše sadike na tujem, gojite jo s požrtvovalno ljubeznijo — njen sad bo trgal narod! Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju ima lepi namen, lajšati bedo naš h dijakov, študirajočih na dunajskih

visokih šolah. Z veliko vnemo je deloval odbor s pomočjo občinstva vedno v dosego te svrhe. Letos pa se je število prosilcev izdatno pomnožilo in pokazalo se je, da dose-danji zneski več ne ustrezajo potrebam podpiranih dijakov. Podpisani odbor se zato obrača do vseh slovenskih mladino ljubov z nujno prošnjo: Spominjajte se naše vedeželjne visokošolske mladine, spominjajte se podpor-nega društva za slov. visokošolske na Dunaju ob vsaki priliki, zbirajte zanje pri vseh shodih in sestankih — vaša je hvaležnost slovenske mladine in zavest, da ste pripomogli mnogemu vzoru do vresničenja!

Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju.

Družba sv. Mohorja v lavantinski škofiji leta 1898.

Nisem se varal lansko leto, ko sem objavil v »Slov. Gosp.« štatistiko Mohorjanov v lavantinski škofiji z namenom, da bi se število udov v naši škofiji, kakor je l. 1897. najbolj padlo, za l. 1898 najbolj povzdignilo. To se je v istini zgodilo; zakaj med vsemi škofijami je najbolj napredovala naša, t. j. za 1935 udov. Toda pri tem ne smemo ostati; relativno so druge škofije še boljše. Ako primerjamo našo škofijo z ljubljansko, vidimo, da pride v zadnji na 100 prebivalcev 6 69% udov, v naši le 5-13%, dočim je razumno število za vse Slovence 5 94; torej stojimo Lavantinci za 0 81% pod normalom. Ravno to naj nas vsodbuja k novemu marljivemu nabiranju novih udov zlasti v tistih krajih, kjer je v pretečenem letu družba nazadovala, in to po nekodi zelo znatno, kakor je razvidno iz sledeče štatistike.

Vsakdo ve, kaj je »Družba sv. Mohorja« za slovenski narod; vsakdo ji mora priznati velikanske in neminljive zasluge, katere ima za razvitek slov. ljudstva bodisi v verskem, kakor se posebno v narodnem oziru. To sta dva bisera, za katera je tako odločno gorelo srce blagega in nepozabnega Ant. Martina Slomšeka, in katera je hotel Slovincem ohraniti pred vsem z vstanovitvijo »Družbe svet. Mohorja«. Temu lepemu namenu se družba nikoli ni izneverila in se tudi ne bo. Zato, dragi tovariši Mohorjani, zlasti čč. gg. duhovnijski poverjeniki, z novim navdušenjem na delo; nabirajmo marljivo nove ude, da doseže naša že letos, ako ne več, vsaj normalno število.

Nočem izgubljeni ravno mnogo besedij za opomin k pridnemu nabiranju Mohorjanov, temveč to naj stori sledeča štatistika, katero sem sestavil le iz tega namena in jo objavljam ravno sedaj, ko se najbolj vpisujejo novi Mohorjani. Opominjajo naj vzlasti: —, —, —; toda tudi: +, +, + naj vsodbujajo k vstrajnemu napredovanju.

Predno si ogledamo število Mohorjanov v naši škofiji, zdi se mi umestno, podati obči napredek po drugih škofijah. Napredovale ali nazadovale so škofije, kakor sledi:

Goriška nadškofija	8 832 (+ 1285)*
Krška škofija	5 803 (+ 294)
Lavantinska škofija	24 442 (+ 1935)
Ljubljanska škofija	30 891 (+ 1762)
Tržaško-koprška škofija	3 885 (+ 202)
Sekovska škofija	544 (+ 65)
Somboteljska škofija	313 (+ 4)
Zagrebska nadškofija	564 (— 138)
Senjska škofija	206 (+ 32)
Poreška škofija	104 (— 17)
Videmska nadškofija	164 (— 35)
Razni kraji	535 (+ 85)
Amerikanci	718 (+ 37)
Afrika in Azija	130 (— 30).

Razven štirih škofij so napredovale vse. Da je padlo število Mohorjanov v nadškofiji videmski, v škofiji poreski in Afriki in Aziji, se ne čudimo toliko; toda kaj je vzrok, da

*) + pomeni več; — pomeni manj. Številke v oklepajih (.) kažejo, za koliko je lani število v dotični škofiji napredovalo (+), ostalo jednako (.), ali nazadovalo (—) od prejšnjega leta.

je tako znatno nazadovala zagrebška nadškofija?

Sedaj pa si oglejmo natančneje Mohorjane v svoji domači škofiji; in sicer najprej v obče po dekanijah, potem pa po posameznih župnijah. Kar se tiče dekanij, moram z veseljem belježiti njih napredek; zakaj razven treh je poskočilo število udov »Družbe svet. Mohorja« v vseh, v mnogih zelo visoko.

Po dekanijah se razdele Mohorjani takole:

Dekanija Bistrica slov.	1306 (+ 89)
» Braslovče	1167 (+ 357)
» Celje	1326 (+ 68)
» Dravsko polje	1007 (+ 73)
» Gornjigrad	1235 (+ 178)
» Jarenina	752 (+ 208)
» Konjice	963 (+ 33)
» Kozje	1050 (+ 125)
» Laško	1369 (+ 103)
» Sveti Lenart v slovenskih goricah	1330 (+ 83)
» Ljutomer	2046 (+ 162)
» Maribor levi dr. br.	1067 (+ 40)
» Maribor desni »	591 (+ 17)
» Marenberg	284 (+ 52)
» Novacerkev	732 (+ 96)
» Ptuj	1557 (+ 33)
» Rogatec	651 (- 7)
» Šaleška dolina	654 (+ 40)
» Šmarje pri Jelšah	1134 (+ 45)
» Stari trg pri Slov. Gradcu	705 (+ 81)
» Velika Nedelja	1079 (+ 1)
» Videm	1571 (+ 216)
» Vuzenica	270 (- 23)
» Zavrč	585 (- 38)

Kakor vidimo, so najbolj napredovale dekanije: Braslovče, Videm in Jarenina in zato so tudi največ hvalevredne. Neumljivo pa mi je, da so nazadovali dekanije: Zavrč, Vuzenica in Rogatec, ker vendar obsegajo popolnoma slovenske kraje; da bi se to godilo v bolj mešovitih ali obmejnih krajih, bi se ta nazadek lažje odpustil. Upamo, da bode prihodnje leto poskočilo število Mohorjanov tudi v teh dekanijah. Druge pa naj vstrajajo pri napredovanju. (Dalje prih.)

Listnica uredništva: Gosp. J. P. v Lap.: Le večkrat! Pozdrav! — Gosp. dopisniku v Gradcu: Hvala! Za ta list prepozno! Le mnogokrat se nas spominjajte! Vam in Vašim prijateljem pozdrav! — Gosp. dopisniku o cerkv. glasbi: Blagovolite potrpeti! Vse pride na vrsto! Premalo prostora imamo, to je krivo! —

Loterijske številke.

Gradec 18. febr. 1899: 81, 2, 49, 31, 20
Dunaj » » » 31, 37, 20, 73, 83

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dohitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“ 1-3

Naša kava, katero bi tako težko pogrešali, je v resnici le nekaka „moda“ in dolgoletna navada, katero je prav zanimivo zgodovinsko zasledovati. Kakor znano, so vpeljali po naših deželah Turki črno pijačo, katero so uživali namesto prepovedanega vina, in preko Pariza in Dunaja se je proti koncu sedemnajstega stoletja razširila počasi kot moda. Toda samo počasi, kajti to varivo ni hotelo dolgo ugajati, spočetka so govorili, da „stresa“. Toda kaj vse ne premore moda; in naposled bi ravno ne bilo obžalovati, da se je svet privadil živce vzburljivemu pitju kave, ako bi se žalobog ne pokazale prav kmalu hude posledice. Ze sredi prejšnjega stoletja so dokazali znameniti zdravniki, da povzroča bobova kava oslabiljenje, živčne in srčne bolezni; in odkar so leta 1820 znašli „kofein“, vedo za trdno, da povzroča te bolezni kavov strup, ki se nahaja v še tako majhni množini bobove kave. Toda navzlic zdravniškimi, dostikrat prav nujnim opominom, se je širila navada vsakdanjega pitja kave vedno bolj, najbolj radi tega, ker se ni mogel že enkrat privajeni okus nadomestiti z nobeno drugo pijačo. To se je zgodilo še-le, in lahko rečemo v splošno blaginjo in v resnični blagoslov za človeštvo, s Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, katera se je z največjim vspehom upeljala. Ta kava ima duh in okus bobove kave, nima pa tistih zdravju škodljivih lastnostij, kakor bobova. Večji del se rabi še sedaj Kathreinerjeva sladna kava kot primes k bobovi kavi, kateri se je more pridejati več kot polovica. Toda tudi sama Kathreiner-Kneippova sladna kava, ako je dobro skuhaná, ima izvrsten okus in je ne moremo dosti nujno in toplo priporočiti vsaki družinski mizi. Uporablja naj se pa samo „pristni Kathreiner“ v znanih izvernih zavrtkih in čuva naj se pred slabšim ponarejenim blagom, katerega prodajajo na „vago“.

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Za sebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorec obratno.

G. Henneberg-ova tovarna za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru se bo vršil od 6. do vstevši 11. sušca t. l. viničarski tečaj, v katerem se bo podučevalo, kako se cepijo ameriške trte, kako se obrežejo, delajo trsovnice s ceplnim trsjem, novi vinogradi s ceplnim trsjem itd. Ubožni viničarji morajo dobiti deželno podporo.

Prošnje se pošiljajo do 2. sušca t. l. ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole, ki deli natančneja pojasnila.

V Gradcu, dne 12. febr. 1899.

Štaj. dež. odbor.

VABILO

k rednemu občnemu zboru Posojilnice v Vojniku,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 5. sušca ob 3. uri popoldne v združni pisarni v Vojniku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odborenje računov in razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni nasveti.

Načelstvo.

Vsem p. t. kmetovalcem in vrtnarjem priporočam najboljšo vrsto semena od pese ali rone, potem raznovrstna semena trav, zelenjadi in cvetic. — Ravno tako se dobi pri meni poljski malec (gips), umetalni gnoj, rafija-ličeje, koreninsko ličeje in drevesni vosek.

Prodajalnica špicerijskega blaga in semena 1-12

M. Berdajs v Mariboru.

Močen, zanesljiv viničar,

ki ima s seboj tri delalne moči, se sprejme v grajščini Thurn pri Velenju, Spodnj. Štajarsko. Želi se, da se dotičnik osebno oglasi. 1-2

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča Benedikt Hertl, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah. 10 let stari, duha in telo krepečajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice. 6-50

Važno za poljedelce!

K bližajoči se pomladi priporočam svojo veliko zalogo semen in sicer:

Štajarsko deteljo, ki je 3 leta prosta predenice (žide).

Pravo lucerno, ki je 7 let prosta predenice (žide).

Najboljšo vrsto mrkve, pese, (korenja).

Travniška semena, sortirana in mešana za suho in mokro zemljo.

Vse vrste vrtnarskih semen.

Rafijo za vezanje, kakor tudi vezi iz gumija za požlahtnevanje na zeleno.

Opozarjam, da kupčujem s semenom najboljše kaljivosti in čistosti in ga prodajam po nižji ceni.

1-3

Priporočam se udani

Janez Riegelbauer v Ptuj

(poleg nemške hranilnice).

Razproda se in opusti se trgovina!

V soboto, 25. februarja, se začne razprodajati zavoljo trajne bolezni do celega vse manufakturno in drobno blago trgovine k „dobremu pastirju“, Tegetthoffove ulice št. 23, tik hotela „Stadt Wien“. Priporočam častitemu občinstvu to ugodno priliko, da si nakupijo dobrega in cenega blaga in je zagotavljam prav solidne postrežbe.

1-2

Z odličnim spoštovanjem

Henrik Schrey.

Uradno dovoljena razprodaja!

Uradno dovoljena razprodaja!

VABILO na občni zbor

„Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj“, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, v četrtek, dne 9. marcija 1899 ob 10. uri dopoldne v združnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odborenje letnega računa za leto 1898.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Nadomestilna volitev v načelstvo.
6. Slučajnosti.

Ako bi bil občni zbor ob 10. uri nesklepčen, vrši se isti ob 11. uri v smislu § 40 združnih pravil.

Ravnateljstvo.

Vabilo

k občnemu zboru

Posojilnice v Slov. Bistrici, registrovane zadruge z neomejeno zavezo

dne 8. sušca 1899

popoldne ob 2. uri v uradni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odborenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Predlogi in slučajnosti.

Načelstvo.

Najboljši prah za živino

je Barthelovo apno za klajo; zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne shujša. stori pa, da rada je, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso. Za vsako vrsto živine prav potrebno. Opis, kako se rabi, zastoj. 5 kil za poskušnjo 1 gld. na Dunaju. 14-20

M. Barthel in drug.

na Dunaju,

X. Keplergasse 20/V.

OVES

(Willkomm.)

To najtežje pleme ovsa stori v vsaki zemlji, najprej dozori in najbolj plenja. Ima visoko, za krmenje prav dobro slamo, a ne poleže.

Ker se mora redko sejati, zadostuje 50 kil na oralo. Pošilja se 25 kil za 5 fl., 50 kil za 9 fl. 50 kr., 100 kil za 18 fl. z vrečjo vred.

Vzorčne vrečice po 5 kil s pošto, ako se naprej vpošlje 1 fl. 70 kr. franko.

Oskrbništvo grajščine Golitsch-eve pri Konjicah, Štajarsko. 4-4

Pri Bl. Bezjaku v Framu

se nahaja preša za olje. Pri stiskanju zadostuje en človek. Pripravljena je za izdelovanje najboljšega olja. 2-3

Autonomna past za množico živalij.

Za podgane fl. 2.—, za miši fl. 1-20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzetjem. M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/b.

Sadna drevesca

ima na prodaj Valentin Porenta v Peven pri Škofjiloki in sicer: 2-3

hruške čez dva metra visoke, lepe komad 35 kr.
dva metra ali malo manj 25 „
jabelka čez dva metra visoka 30 „
dva metra ali malo manj 20 „
vse na postajo v Škofjiloki postavljeno.

Vrtnarica,

srednje starosti, neomožena, tudi drugih hišnih del vajena, se sprejme pri Janezu Raku v V-lenju. 4-5

V najem

želim vzeti s 1. sušcem majhno posestvo za 3-4 govedi, itd. — najljubše blizu kakega mesta ali trga. Naslov pove upr. „Slov. Gosp.“ 3-3

V Črešnjevcah

pri Slov. Bistrici se da za več let v najem hiša za trgovino in 8 oralov zemljišča. Vpraša se pri g. Anton Sicherl, trgovcu v Spod. Polskavi, pošta Pragersko. Štajarsko. 2-3

Proda se prostovoljno hiša z gospodarskim poslopjem in 10 oralov zemlje. Hiša je pripravna za trgovino. Posedstvo in gospodarsko poslopje je v dobrem stanu in blizu rogaške Slatine tik okrajne ceste. Več se izve pri lastniku Vinku Ogrizeku v Tokačevem pri Slatini. 2-2

Novozidana hiša

z 10 stanovanji, na glavni cesti ležeča, 20 minut od Maribora proč, gospodarsko poslopje in 1 oral njeve se pod ugodnimi pogoji proda za 7500 gld. Letne najemnine 500 gld. Vpraša se v Schillerstrasse 44 v prodajalnici. 5-13

Izvrstno olje iz kostij

za šivalne stroje, kolesa, kakor tudi izvrstno olje za svetljava, ki se ne kadi, za kolesne svetilke, iz tovarne olja iz kostij H. Moebius & Fils, Basel (Švica). Dobi se pri: Jan. Erhartovih naslednikov R. Strassmayer, puškar. Francu Neger, trgovina za šivalne stroje in kolesa. Herm. Prosch, trgovina za šivalne stroje in kolesa. 8-26

Zganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa zganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 8

Zahvala.

Dne 10. t. m. je smrtna kosa uničila nadepolno mlado življenje mojega ljubega sina

Rudolfa Hergouth-a,

učitelja pri Sv. Jakobu v Slov. goricah,

ter mi s tem napravila veliko zgubo in nepopisljivo žalost.

Ako me že zamore kaj vsaj nekoliko tolažiti, tako je to odkritosrčno prijateljstvo in prava krščanska ljubezen do rajnega, katero so slavno tamkajšno učiteljstvo, častita duhovščina, spoštovani gospici Zinauerjevi in gospod Jernej Černko, učitelj pri Št. Jurju v Slov. goricah pokazali s tem, da so mu ves čas vestno in žrtvovalno stregli v mučni bolezni. Za to trudapolno dejanje izrečem na tem mestu vsem zgoraj omenjenim osebam svojo najtoplejšo in odkritosrčno zahvalo.

Zahvaljujem se dalje tudi še častitim duhovnikom Št. Jakobskim, častitemu gospodu župniku Pignar-ju od Marije Snežne in umirovljenemu gospodu Fišer-ju, ki so brezplačno oskrbeli cerkveno opravilo pri pogrebu, slavnemu krajnemu šolskemu svetu, ljubeznivim gospodom učiteljem, ki so od blizo in daleč prihiteli, da bi s svojo navzočnostjo in s petjem nagrobnice svojemu tovarišu zadnjo čast skazali, kakor tudi vsem dragim, ki so z menoj žalost delili za rajnim mi nepozabnim.

Bog Vam plati!

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carnerstrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 4

Seme pravega Kašelskega

(Ljubljanskega) **zelja** prodaje Ignac Mercina v Zg. Kašlju, pošta Zalog pri Ljubljani. To zelje dela lepe trde glave, rodi v vsaki zemlji, in je vsega priporočila vredno. Pošilja se po pošti 30 gr 50 kr. poštine prosto. Naročnina sprejema se tudi v pisemskih markah. Za pristnost in kaljivost se jamči. 5-5

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zadržuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 25-52

Ana Hofbauer, imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice št. 4.

Domača tvrdka!

Za bolehnne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri A. Wolffsky ju v Berlinu, N. 37. 17-26

Delz-ova kava

postaja **bolj priljub-**
vsak dan **ljena,** ker dela kavo zdravo,
okusno in tečno.

Rudeči zavitki z belim trakom.

J. Pserhofer-jeva lekarna, Zum goldenen Reichsapfel

Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznano, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistične kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljateljivo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam o zebline J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Pserhoferjev trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.

Pserhoferjev balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstno krepčalo za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Pserhoferjeva britka želodčna tinktura, (nekaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Pserhoferjev balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 1-6 Če se denar naprej pošlje (najboljše po oostnej nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolnujejo z Maggi-jevim juhinskim sladilom. 4—12

Dr. Franjo Rosina,

odvetnik v Ljutomeru

naznanja, da bode imel od 1. marcija 1899 naprej svojo pisarno, v poslopju „Okrajne po-sojilnice v Ljutomeru“ v pritličju. 1-2

Seme kašeljskega zelja.

Čas je, da si gospodar preskrbi do-brega semena za spomladno setev, ker le od dobrega semena je odvisen, bogat pridelek. Ker mi je znano, da se tudi na štajarskem prideljuje mnogo zelja, katero pa nikakor ne dosega v kakovosti onega v ljubljanski okolici, zato naznanim, da pridelujem jaz seme pravega kašeljskega zelja in ga že več let razpošiljam na razne kraje svojim naročnikom. Ako želi kdo izmed čast. bralcev „Slov. Gosp.“ poskusiti to željno seme, pošlje naj meni 50 kr. v pisemskih znamkah ali pa z nakaznico na naslov **Ig. Mercina, Zgornji Kašelj**, pošta **Zalog, Kranjsko**, na kar mu bodem takoj poslal 30 gr. semena poštne prosto.

Usnje in podplate

bogato sortirano dobro blago

priporoča p. n. kupcem prav ceno

Antonija Kotzar,

Tegetthoffove ulice 34, 1-13
nasproti hotela „Stadt Wien“.

Na prodaj!

Lepo veliko posestvo

v prav prijaznem zdravem kraju ob ko-roški železnici, z živino in vsem pohištvo-m se pod prav ugodnimi pogoji takoj proda.

Več se izve pri upravnistvu „Slov. Gospodarja.“ 2-3

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“

in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecarijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti velikonočnim praznikom kupim vsako množino pitanih kap-nov. Gospodinje, glejte torej, da bodete začele pravčasno pitati, lepši ko bodo, dražje jih bodem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi s u h e g o b e, orehe, suhe in sveže hruške, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čel-belno-voščene sveče v zalogi.

Prodajam 10 vagonov krom-pirja za seme. Rožnega (Rosen) in belega. — Pristno čisto det-elno seme a kg. 60 kr.

Z velespoštovanjem 1-52

Anton P. Kolenc.

„Pri dobrem pastirji!“

Oklic.

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanji daje na znanje:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodnja dražba zapuščine po dne 23. avgusta 1898 v Šoštanji umrlem Jožefu Papežu spadajočih zemljišč vlož. št. 79 in 80 kat. občine Šoštanj, cenjeni na 539 gl. 76 kr. s pritklinami po 4 „ 20 „ skupaj 543 gl. 96 kr. in se določa v to edini narok na

4. marca 1899.

od 11—12 ure dopoldne v tusodnem uradu s pristavkom, da se bodo zemljišča s pritkino vred pri tej dražbi le za ali nad cenilno vrednostjo po 543 gl. 96 kr. prodala, da spada skupilo v zapuščino po Jožefu Papežu in da ostane zastavna prava-gledé na zemljiščih zavarovanih ter-jatev nedotaknena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se morajo v navadnih uradnih urah pri tem sodišču pregledati.

Ces. kr. okrajno sodišče v Šoštanji dne 3. februarija 1899. 2-3

Mihelič s. r.

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi po-slali tako izvrstno zdravilo zo-per kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpot-čevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Poš-ljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hrip, raduhi in za-starele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsakdo naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na ste-klenici sliko Nikolaja Šubića Zrinj-skega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven tr-potčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovorni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale do-bro, zato Vas najtopleje zahva-lim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kap-ljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krep-čajo želodec. Po teh kapljicah iz-ginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Niko-laja Šubića Zrinjskega, bana hr-vaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Posilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za pošto spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri me-sece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „ma-zilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Listički.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trga-nje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Ni-kolaja Šubića Zrinjskega, bana hr-vaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na stekle-nici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega ma-zila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za pošto spremnico in za-bojček 20 kr. 20—32

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

4-6

Vsega zdravilstva

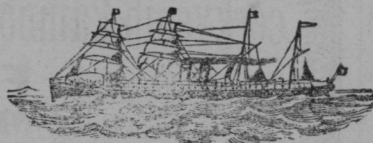
dr. Tomaž Bergmann,

nekdaj bolniški zdravnik deželne bolnice v Ljub-ljani, dozday pr. zdravnik v Slov. Bistrici, ordinuje

v **Mariboru, Reiserstrasse 2.**

(ogel Tegetthoff-ovih ulic v Gr. Meranovi hiši)

od 9—10. predpoldne in 1—3. popoldne.

Vožnje karte

in

tovorni listi

v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 4